

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.Afghanistan.8.	ASI	1. juni 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2009 ydes 670 mio. kr. i støtte til Afghanistan til genopbygningsbistand m.v.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. *Baggrund*
Der findes ingen præcise økonomiske nøgletal for Afghanistan, der fortsat er et af verdens fattigste lande. Til trods for høj økonomisk vækst formodes den årlige bruttonationalindkomst pr. indbygger kun at være omkring USD 200. Befolkningstallet er estimeret til 24 mio., hvoraf omkring 70 pct. formodes at leve under fattigdomsgrænsen. Dertil kommer omkring 3,5 mio. flygtninge, som fortrinsvis opholder sig i Pakistan og Iran. Afghanistan er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande. Den forventede gennemsnitlige levealder er 43 år. Hver tredje barn dør inden det fylder 5 år og mødredødeligheden er verdens højeste. Landet har verdens dårligste uddannelsessystem og en alfabetiseringsgrad hos voksne på under 30 pct.

Afghanistan har opnået betydelige og positive resultater siden 2001. Politisk er landet samlet under en ny demokratisk grundlov, og et vellykket præsidentvalg er gennemført i 2004. En positiv økonomisk udvikling med vækstrater på over 10 pct. er i gang. Dobbelt så mange børn som under Taliban er kommet i skole. Trods fremskridt befinder Afghanistan sig dog fortsat i en post-konflikt situation med risiko for tilbagefald og store sociale og økonomiske udfordringer.

Programbeskrivelse

Bistanden til Afghanistan gives som overgangsbistand med det formål at skabe forbedringer i de fattiges levevilkår og respekt for den enkeltes rettigheder, herunder kvinders.

For at styrke en langsigtet bæredygtig udvikling, vil der blive lagt vægt på at styrke det nationale ejerskab gennem fortsat at kanalisere størstedelen af bi-

standen gennem de nationale prioritetsprogrammer, generel budgetstøtte og sektorbudgetstøtte. Som supplement hertil videreføres bilaterale aktiviteter indenfor bl.a. menneskerettighedsområdet og det humanitære område.

Bevillinger til danske NGO'ers udviklingsaktiviteter finansieres over NGO-bevillingen, § 06.33.01.11. og er ikke omfattet af dette aktstykke.

Bortset fra nærområdeindsatsen, som er ny, vil den danske indsats fortsætte indenfor de samme indsatsområder som hidtil, men justeret til den nuværende situation:

Demokratisering og menneskerettigheder, herunder støtte til gennemførelse af parlaments- og lokalvalg i 2005, og til at opbygge det ny parlament. Fortsætte støtten til den uafhængige menneskerettighedskommission, til NGO'er på menneskeretsområdet og til styrkelse af kvinders rettigheder.

Genopbygning og reform af den offentlige sektor, gennem bidrag til donørernes fælles genopbygningsfond, der bidrager til aflønning af offentligt ansatte.

Undervisningssektoren, herunder reform af curriculum, bedre læreruddannelse, nye skolebøger til grundskolen og skolebyggeri, samt en organisations- og embedsmandsreform i det afghanske undervisningsministerium.

Udvikling på landet, herunder bidrag til bloktilskud til landsbyer til bl.a. infrastruktur og et mikrokreditprogram, der ofte anvendes til etablering af landbrugsproduktion.

Civilt-militært samarbejde, gennem civile rådgivere udstationeret i de områder hvor danske soldater er til stede med henblik på tiltrækning af nationale programmer samt iværksættelse af mindre bilaterale projekter.

Integration af flygtninge og internt fordrevne, herunder særligt udsatte grupper, beskyttelse og retshjælp, samt kapacitetsopbygning hos myndigheder, der står for håndtering af reintegration og for identitetsverifikation og modtagelse af flygtninge fra bl.a. Danmark.

Humanitær indsats, herunder konsolidering og overdragelse af minerydningsaktiviteterne til de nationale parter. Denne indsats vil blive faset ud og er alene planlagt til at løbe til og med år 2007.

Det forventes, at der vil være behov for ansættelse af udsendte rådgivere, inden for de områder Danmark støtter, f.eks. inden for uddannelsessektoren samt menneskerettigheder og demokrati.

På grund af den fortsat ustabile situation og hurtige udvikling i Afghanistan, vil en vurdering og afvejning af hvordan bistanden til Afghanistan bedst anvendes løbende finde sted, og den danske indsats vil blive tilpasset.

Budget

Det samlede budget andrager 670 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Genopbygningsbistand 460 mio. kr.

Rådgiverbistand	50 mio. kr.
Nærområdeindsats	100 mio. kr.
<u>Humanitær bistand</u>	<u>60 mio. kr.</u>
<u>I alt.....</u>	<u>670 mio. kr.</u>

Udgiften vil blive afholdt med 250 mio. kr. under § 06.32.02.15. Øvrige lande i Asien; 50 mio. kr. under § 06.32.04.10. Rådgiverbistand; 40 mio. kr. under § 06.32.08.10. Styrkelse af indsatser i nærområder; 210 mio. kr. under § 06.38.01.11. Multilateral genopbygningsbistand; 60 mio. kr. under § 06.39.02.10. Ekstraordinære humanitære bidrag; 60 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder. Ved ikrafttrædelsen af nærværende aktstykke bortfalder det resterende beløb – ca. 70 mio. på Akt 123 17/4-2002.

I henhold til Akt 123 17/4-2002 blev der for perioden 2002-2006 afsat i alt 15,8 mio. kr. til oprettelse og drift af en rådgivende enhed i Kabul. I forbindelse med videreførelsen af den danske bistand til Afghanistan afsættes et budget på i alt 6 mio. kr. til videreførelse af en reduceret rådgivende enhed, der skal varetage opgaver vedr. administrationen af den danske bistand i Danmark og i Kabul.

Det bemærkes, at ud over nærværende aktstykke er der ligeledes d.d. til Finansudvalget fremsendt anmodning om at Finansudvalget tiltræder en bevilling på 71,6 mio. kr. i støtte til et genopbygnings- og udviklingsprogram i Afghanistan gennem Den Danske Komité til hjælp for Afghanske Flygtninge.

Væsentlige risikoelementer

Der er klare risici forbundet med et bistandsengagement i Afghanistan. Den politiske proces kan løbe af sporet, sikkerhedssituationen kan forværres, således at bistandsarbejdet må opgives i store dele af landet – og endelig kan de økonomiske betingelser for vækst svækkes ved f.eks. naturkatastrofer og manglende vilje og evne til omstilling af administrationen.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2009 ydes 670 mio. kr. i støtte til Afghanistan til genopbygningsbistand m.v.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på de årlige finanslove stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien; under § 06.32.04. Personelbistand; under § 06.32.08. Bilateral bistand til regional- og nærområder; under § 06.38.01. Multilateral regional- og genopbygningsbistand; samt under § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.